



Podpora podnikania na dosah rúky

PODNIKANIE V **BULHARSKEJ** **REPUBLIKE**



SLOVAK | BUSINESS | AGENCY



Bulharská republika

Túto publikáciu vydala Slovak Business Agency (SBA) ako súčasť projektu Generálneho riaditeľstva pre podnikanie a priemysel venovaného malým a stredným podnikom. Projekt je spolufinancovaný Európskou komisiou. Slúži na všeobecnú orientáciu slovenských záujemcov o podnikanie na území Bulharskej republiky, vrátane cezhraničného poskytovania služieb samostatne zárobkovo činnými osobami a vysielania zamestnancov.

Príručka neprešla jazykovou úpravou.

Túto príručku vydala:

Slovak Business Agency (SBA)
Enterprise Europe Network

Miletičova 23
821 09 Bratislava 2
Slovenská republika

Telefón: + 421 **2 502 44 500**
Fax: + 421 **2 502 44 502**
e-mail: **een@sbagency.sk**
web: **www.sbagency.sk**



Obsah

Úvod	4
Zakladanie podnikov v Bulharsku	4
Poskytovanie služieb samostatne zárobkovo činnými osobami v Bulharsku	5
Vysielanie zamestnancov na krátkodobé a dočasné práce do Bulharska	6
Kontakt	7

Úvod

Slováci alebo slovenské spoločnosti môžu voľne vykonávať podnikateľskú činnosť na území Bulharskej republiky na základe štyroch slobôd vnútorného trhu Európskej únie.

Štátni príslušníci SR sa môžu bez akýchkoľvek obmedzení zamestnať v bulharskej spoločnosti, založiť si tam vlastnú firmu alebo po oznámení vykonanom slovenským zamestnávateľom, môžu byť na určitú dobu vyslaní na krátkodobé a príležitostné práce do Bulharska.

Spoločnosti so sídlom na území SR si môžu v Bulharsku založiť pobočky alebo dcérske spoločnosti, dodávať alebo odoberať výrobky a technológie, vyslať seba alebo svojich zamestnancov na cezhraničné poskytovanie služieb v Bulharskej republike.

Zakladanie podnikov v Bulharsku

Pozn.: Pre fyzické a právnické osoby mnohé procedúry/administratívne kroky je možné absolvovať na [jednotných kontaktných miestach](#). Vybrané administratívne kroky je možné uskutočniť aj on-line.

V prípade voľných živností spoločnosť vzniká dňom ohlásenia, kedy nadobúda oprávnenie na podnikanie po splnení všeobecných podmienok.

V prípade regulovaných odvetví, na výkon ktorých sú potrebné určité odborné a profesionálne predpoklady, vydanie oprávnenia na podnikanie je podmienené splnením kvalifikačných predpokladov:

- systémom automatického uznávania, ktorý sa uplatňuje v prípade takých povolání ako sú napr. lekári, zdravotné sestry, zubári, veterinári, pôrodné baby, lekárnici a architekti,
- systémom uznávania odbornej praxe, ktorý sa uplatňuje v povolaniach ako sú napr. výroba textilných výrobkov, výroba dopravných prostriedkov, chemický priemysel alebo stavebníctvo. V niektorých prípadoch sa vyžaduje prax v domovskej krajine až do 8 rokov,
- systémom všeobecného uznávania odborných kvalifikácií, ktorý sa uplatňuje na všetky ostatné povolania. V prípade značných rozdielov uznávací orgán v Bulharsku môže určiť dodatočné kompenzačné opatrenia alebo skúšky.

Bližšie informácie o podmienkach zakladania spoločností, daňových a sociálnych otázkach, špecializované poradenstvo a vybavovanie všetkých náležitostí je možné absolvovať u partnerov siete [Enterprise Europe Network v Bulharsku](#).

Poskytovanie služieb samostatne zárobkovo činnými osobami v Bulharsku

Predtým, ako slovenský živnostník opustí územie SR, aby začal podnikáť v Bulharsku, musí najprv splniť podmienky na cezhraničné poskytovanie služieb platné v SR, až potom podmienky platné v krajine určenia, t.j. v Bulharsku

Podmienky na vysielanie živnostníkov platné v SR:

- potvrdenie o tom, že existuje práca, ktorá ním musí byť vykonaná v Bulharsku (zmluva o dielo alebo objednávka z bulharskej strany)
- potvrdenie o tom, že živnostník vykonáva hospodársku činnosť na území SR, spravidla najmenej 2 mesiace (osvedčenie o živnostenskom podnikaní)
- potvrdenie o tom, že živnostník urobí všetky opatrenia, aby sa mohol po ukončení svojich prác v Bulharsku vrátiť na Slovensko a pokračovať v jeho doterajších aktivitách (zaplatenie poistného za príslušné obdobie, existujúca prevádzka apod.)

Po splnení týchto podmienok, miestne príslušná pobočka Sociálnej poisťovne živnostníkovi vydá potvrdenie A1, ktoré potvrdzuje, že splnil podmienky na vyslanie a je oslobodený od platenia odvodov do bulharského systému sociálneho zabezpečenia.

V prípade regulovaných povolání je potrebné, aby živnostník príslušným bulharským úradom preukázal, že má dostatočné kvalifikácie na výkon týchto prác v Bulharsku. Tento účel najlepšie plní výpis zo živnostenského registra.

Uvedený postup sa nevyžaduje, pokiaľ práce, ktoré budú vykonávané v Bulharsku sú predmetom voľnej profesie. Zoznam regulovaných odborov v Bulharsku je dostupný na [tejto adrese](#).

Tento doklad spolu s ostatnými dokladmi je potrebné pred začatím prvého poskytnutia služieb zaslať na posúdenie do Národného Centra pre Informácie a Dokumentáciu (NACID). Po úspešnom splnení kvalifikačných predpokladov, bulharské orgány zaradia tieto spoločnosti do bulharského registra osôb dočasne alebo príležitostne pôsobiacich na území Bulharska. Toto oznámenie platí jeden rok.

Ďalej je nutné dbať na to, aby živnostníkovi v Bulharsku nevznikla stála prevádzkareň z titulu stálych priestorov (napr. vlastná kancelária), trvalého zariadenia alebo prekročenia doby 12 mesiacov, odkedy na pracovisku (napr. na stavenisku) vzniká automaticky stála prevádzkareň. Vznik povinností platiť dane z príjmu a DPH pri cezhraničnom poskytovaní služieb odporúčame konzultovať s odborníkom na daňovú problematiku.

Vysielanie zamestnancov na krátkodobé a dočasné práce do Bulharska

Predtým, ako slovenský zamestnávateľ vyšle svojho zamestnanca na služobnú cestu do Bulharska najprv musí splniť podmienky na vysielanie platné v SR, až potom podmienky platné v krajine určenia, t.j. v Bulharsku.

Podmienky na vysielanie zamestnancov platné v SR:

- zamestnávateľ môže vyslať len svojich zamestnancov, ktorých zamestnáva najmenej mesiac,
- pracovnoprávny vzťah s vyslaným pracovníkom musí trvať počas celej doby vyslania, preto je potrebné mať kópiu pracovnej zmluvy ako dôkaz tohto pracovnoprávneho vzťahu,
- zamestnávateľ musí naďalej vykonávať svoju zvyčajnú ekonomickú činnosť na území SR nielen pred vyslaním (najmenej dva mesiace), ale aj po (výpis z príslušného registra, osvedčenie o živnostenskom podnikaní),
- odmeny pre zamestnanca počas celej doby vyslania sú vyplácané vysielajúcim podnikom,
- zamestnanec vykonáva prácu v prijímajúcej krajine v prospech vysielajúcej firmy a na základe zmluvy o výkone práce za odplatu uzatvorenej medzi vysielajúcou firmou a stranou, pre ktorú sú služby určené (zmluva o dielo alebo objednávka z bulharskej strany),
- zamestnanec nie je vyslaný nahradiť iného zamestnanca, ktorému skončila doba vyslania.

Po splnení všetkých týchto podmienok zamestnávateľovi vydá miestne príslušná pobočka Sociálnej poisťovne potvrdenie A11 za každého vyslaného zamestnanca, ktoré potvrdzuje, že ako zamestnávateľ splnil podmienky na vyslanie svojich zamestnancov a je oslobodený od platenia odvodov za zamestnancov do bulharského systému sociálneho zabezpečenia.

Podmienky na vysielanie zamestnancov do Bulharska

V prípade regulovaných povolání je potrebné, aby zamestnávateľ príslušným bulharským úradom preukázal, že má dostatočné kvalifikácie na výkon týchto prác v Bulharskej republike. Tento účel najlepšie plní výpis zo živnostenského registra.

Uvedený postup sa nevyžaduje, pokiaľ práce, ktoré budú vykonávané v Bulharsku sú predmetom voľnej profesie. Zoznam regulovaných odborov v Bulharsku je dostupný na [tejto adrese](#).

Tento doklad spolu s ostatnými dokladmi je potrebné pred začatím prvého vysielania zaslať na posúdenie do Národného Centra pre Informácie

a Dokumentáciu (**NACID**). Po úspešnom splnení kvalifikačných predpokladov bulharské orgány zaradia tieto spoločnosti do bulharského registra osôb dočasne alebo príležitostne pôsobiacich na území Bulharska. Toto oznámenie platí jeden rok.

Pred vyslaním zamestnancov do Bulharska je potrebné, aby objednávateľ služieb oznámil toto vysielanie na **príslušnom formulári** na úrade práce v mieste výkonu činností, ktorých zoznam je dostupný na www.az.government.bg.

Počas celej doby vysielania vysielajúca spoločnosť je povinná dodržiavať povinnosti v oblasti pracovného práva Bulharska, najmä čo sa týka:

- maximálnej dĺžky pracovnej doby a minimálnej doby odpočinku,
- minimálnej dĺžky platenej dovolenky za kalendárny rok,
- minimálnej mzdy, vrátane sadzieb za nadčasy, kolektívnych dohôd alebo ustanovenia o spravodlivej mzde
- ochrany zdravia, bezpečnosti a hygieny pri práci,
- ochranných opatrení pri práci tehotných žien alebo žien krátko po pôrode, detí a mladistvých,
- rovnakého zaobchádzania s mužmi a ženami a ostatných ustanovení o diskriminácii.

Ďalej je nutné dbať na to, aby zamestnávateľovi v Bulharsku nevznikla stála prevádzkareň z titulu cezhraničného poskytovania služieb, stálych priestorov (napr. vlastná kancelária), trvalého zariadenia alebo prekročenia doby 12 mesiacov, odkedy na pracovisku (napr. aj na stavenisku) vzniká automaticky stála prevádzkareň. Vznik povinností platiť dane z príjmu, príjmu vyslaných zamestnancov a DPH pri cezhraničnom poskytovaní služieb odporúčame konzultovať s odborníkom na daňovú problematiku.

Obsah tejto publikácie nepredstavuje názor ani stanovisko Európskej komisie alebo SBA. SBA, Európska komisia, ani žiadna iná osoba pôsobiaca v ich mene, nie je zodpovedná za využívanie informácií, ktoré sú obsiahnuté v tejto príručke.

www.enterprise-europe-network.sk

Kontakt

Slovak Business Agency (SBA)
Oddelenie medzinárodných aktivít
Enterprise Europe Network

Miletičova 23
821 09 Bratislava 2
Slovenská republika

Telefón: + 421 **2 502 44 500**
Fax: + 421 **2 502 44 502**
e-mail: een@sbagency.sk
web: www.enterprise-europe-network.sk



Podpora podnikania na dosah ruky



SLOVAK | BUSINESS | AGENCY

